

معماری جداره های خیابانی معاصر در تقابل با معماری گذشته

نفیسه کریمیان^{1*}، مهشید شعبانیان²

1- دانشجوی کارشناسی ارشد معماری دانشگاه بین المللی امام خمینی قزوین، دانشکده معماری و شهرسازی، nafisehk38@yahoo.com
2- دانشجوی کارشناسی ارشد معماری دانشگاه بین المللی امام خمینی قزوین دانشکده معماری و شهرسازی،
dabi_f@yahoo.com

چکیده

معماری ایرانی در طی قرن های متمادی از لحاظ ساختاری و زیبایی در معرض تغییرات گوناگونی قرار گرفت و به تدریج از حالت سنتی و شکل اولیه خود درآمد که طراحی فضاهای شهری نیز از این قاعده مستثنی نبوده است. فضاهای شهری به طور معمول توسط تعدادی توده ساختمانی محدود تعریف شده اند که دارای حجم و سطوح قابل رؤیت از فضای عمومی می باشد. معماران، این سطوح از بنا را نامی نامند. اما در طراحی، به عنوان بدنه های شهری (جداره) دیده می شوند. جداره شهری نه از طریق یک معمار و در یک برهه زمانی خاص بلکه در طول زمان و بدست سازندگان متعددی شکل می گیرد و در واقع حاوی ارزش های فرهنگی و محیطی و هویت جامعه می باشد. متأسفانه بی توجهی به شرایط و عوامل موثر بر زمینه ی شکل گیری یک معماری نسبت به گذشته ی تاریخی و تغییر نیازها و شرایط اجتماعی و اقتباس عینی از عناصر معماری ایران، از عوامل سطحی نگری به این نگرش در دوران معاصر محسوب می گردد. در این مقاله تلاش شده است با بررسی جداره های شهر در گذشته و امروز ایران، علت گسیختگی و این آشفتگی را دریافته و همچنین راهکارهایی جهت هدایت چهره ی بدنه های شهری امروز به سمت ریشه و هویت دیروز ارائه شود. روش تحقیق از نوع توصیفی- پژوهشی و جمع آوری اطلاعات به صورت کتابخانه ای می باشد.

واژه های کلیدی: خیابان، جداره های خیابان، معماری معاصر، معماری گذشته.

1- مقدمه

هنر و معماری دارای تاریخچه ای طولانی بوده و با زندگی مردم رابطه ای نزدیک داشته است و همواره در طول تاریخ به عنوان یکی از بارزترین جلوه های فرهنگ و هویت هر کشوری است. بعد از انقلاب صنعتی و به دنبال آن معماری مدرن تغییر و تحول آشکاری در معماری و شهرسازی تمام جهان بوجود آمد که البته کشور ما ایران نیز از این قاعده مستثنی نبوده است. از جمله تغییرات آشکار پدید آمده در معماری ایران تبدیل گذرها به خیابان و به دنبال آن تغییر و تحول در جداره های شهری بوده است. فضاهای عمومی مهمترین بخش های شهر را تشکیل می دهند، خیابان های شهری نیز یکی از این فضاها هستند که مانند رگ های شهر عمل می کنند و تعاملات اجتماعی و جنب و جوش شهری را به حداکثر کمی و کیفی خود رسانده و زندگی را در شهر جاری می سازند.